# ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

15. prosince 2005 *

Ve věci C-26/04,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 27. ledna 2004,

**Komise Evropských společenství**, zastoupená G. Valero Jordanou, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

**Španělskému království**, zastoupenému E. Braquehais Conesou, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovanému,

* Jednací jazyk: španělština.

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, K. Schiemann, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj) a E. Levits, soudci,

generální advokát: F. G. Jacobs,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. července 2005,

vydává tento

## Rozsudek

1 Svojí žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Španělské království jednak tím, že pláže „Vilela/A Videira", „Niño do Corvo" a „Canabal" nacházející se v obci Moaña, provincie Pontevedra, autonomní oblast Galicie, nebyly úředně vymezeny jako oblasti koupání, a jednak tím, že nebyl přijat program na snížení znečištění Ría de Vigo, nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 4 odst. 1 směrnice Rady 76/160/EHS ze dne 8. prosince 1975 o jakosti

vod ke koupání (Úř. věst. 1976 L 31, s. 1; Zvl. vyd. 15/01, s. 26) a z článku 5 směrnice Rady 79/923/EHS ze dne 30. října 1979 o požadované jakosti vod pro měkkýše (Úř. věst. L 281, s. 47; Zvl. vyd. 15/01, s. 128).

**Právní rámec**

2 Článek 1 odst. 2 písm. a) směrnice 76/160 definuje vody ke koupání jako:

„všechny tekoucí nebo stojaté sladké vody nebo jejich části a mořské vody, v nichž:

— koupání je výslovně povoleno příslušným orgánem členského státu[,]

nebo

— koupání není zakázáno a tradičně je zde provozuje velký počet koupajících se".

3 Podle čl. 3 odst. 1 této směrnice členské státy stanoví pro všechny oblasti koupání nebo pro každou jednotlivou oblast koupání hodnoty ukazatelů uvedených v příloze, uplatňované pro vody ke koupání.

4 Článek 4 odst. 1 uvedené směrnice stanoví, že:

„Členské státy přijmou všechna opatření potřebná k tomu, aby do deseti let ode dne oznámení této směrnice odpovídala jakost vod ke koupání hodnotám stanoveným podle článku 3."

5 Článek 1 směrnice 79/923 stanoví, že:

„Tato směrnice se týká jakosti vod pro měkkýše a vztahuje se na členskými státy vymezené pobřežní a brakické vody, které vyžadují ochranu nebo zlepšení jakosti za účelem podpory života a růstu měkkýšů (mlžů a plžů), čímž se přispěje k vysoké jakosti [kvalitě] výrobků z jedlých měkkýšů k přímé lidské spotřebě."

6 Podle čl. 4 odst. 1 této směrnice:

„Členské státy poprvé vymezí vody pro měkkýše do dvou let ode dne oznámení této směrnice."

7 Článek 5 uvedené směrnice stanoví, že:

„Členské státy připraví [vyhotoví] programy ke snížení znečištění a k zajištění toho, že vymezené vody vyhoví do šesti let po vymezení podle článku 4 jak hodnotám stanoveným členskými státy podle článku 3, tak poznámkám ve sloupcích G a I přílohy."

8 Příloha směrnice 79/923 uvádí v ukazateli 10 nazvaném „Fekální koliformní bakterie/100 ml" referenční hodnotu „≤ 300 v mase měkkýšů a v meziskořepinové tekutině". Tato hodnota je uvedena ve sloupci „G" uvedené přílohy, což z ní v zásadě činí referenční hodnotu, a nikoli závaznou hodnotu pro členské státy podle čl. 3 odst. 2 uvedené směrnice.

9 Nicméně poznámka pod čarou 1 vztahující se k ukazateli 10 stanoví: „Do přijetí směrnice o ochraně spotřebitelů výrobků z měkkýšů je však nezbytné, aby tato hodnota byla sledována ve vodách, kde žijí jedlí měkkýši."

10 Vzhledem k tomu, že článek 395 aktu o podmínkách přistoupení Španělského království a Portugalské republiky a o úpravách smluv (Úř. věst. 1985, L 302, s. 23) nestanoví ve prospěch Španělska žádnou odchylku týkající se směrnic 76/160 a 79/923, měla jakost vod ke koupání ve Španělsku splňovat závazné mezní hodnoty stanovené směrnicí 76/160 ode dne 1. ledna 1986 a programy uvedené v článku 5 směrnice 79/923 měly být vyhotoveny nejpozději do dne 30. října 1987.

## Postup před zahájením soudního řízení

11 Jelikož se Komise domnívala, že Španělské království nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají ze směrnic 76/160 a 79/923, zahájila proti tomuto členskému státu řízení o nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES tím, že mu dne 25. ledna 2001 zaslala výzvu dopisem.

12 Poté, co Komise nepřijala argumenty předložené španělskou vládou v odpověď na tuto výzvu dopisem, vyzvala ji Komise v odůvodněném stanovisku ze dne 1. července 2002 k přijetí veškerých opatření nezbytných k tomu, aby vyhověla tomuto stanovisku ve lhůtě dvou měsíců od jeho obdržení.

13 Vzhledem k tomu, že Španělské království na toto odůvodněné stanovisko neodpovědělo, podala Komise projednávanou žalobu.

## K žalobě

*K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení směrnice 76/160*

14 Jak Komise upřesňuje v replice, nesplněním povinnosti, které vytýká Španělskému království tímto prvním žalobním důvodem, je nevymezení tří pláží na galicijském pobřeží jako oblastí koupání, a nikoli nedodržení závazných mezních hodnot stanovených směrnicí 76/160.

15 Článek 4 odst. 1 směrnice 76/160 však neukládá výslovně členským státům povinnost úředně vymezit pláže nebo jiná místa jako oblasti koupání.

16 Naopak čl. 1 odst. 2 písm. a) této směrnice definuje vody ke koupání jako vody, v nichž je koupání buď výslovně povoleno příslušným orgánem členského státu, nebo není zakázáno a tradičně je zde provozuje velký počet koupajících se. Z druhé části této definice vyplývá, že členským státům je dovoleno tolerovat koupání v určitých vodách, aniž by je nutně musely vymezit jako oblasti koupání.

17 Jak poznamenal generální advokát v bodě 14 svého stanoviska, neexistence povinnosti úředně vymezit relevantní vody ve směrnici 76/160 je zdůrazněna skutečností, že jiné směrnice týkající se ochrany životního prostředí a veřejného zdraví obsahují ustanovení výslovně ukládající členským státům úředně vymezit nebo označit určité oblasti nebo vody do určitého data.

18 Z toho vyplývá, že čl. 4 odst. 1 směrnice 76/160 neukládá členským státům povinnost úředně vymezit oblasti koupání, jak tvrdí Komise.

19 První žalobní důvod je tedy neopodstatněný, a musí být zamítnut.

*K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 5 směrnice 76/923*

20 Mezi účastníky řízení je nesporné, že vody Ría de Vigo byly Španělským královstvím vymezeny jako vody pro měkkýše v souladu s článkem 4 směrnice 79/923.

21 V žalobní odpovědi Španělské království primárně uplatňuje, že rozsah působnosti uvedené směrnice, definovaný v jejím článku 1 je omezen na vody, kde žijí měkkýši „k přímé lidské spotřebě". Směrnice má jediný cíl: zlepšení jakosti vod určených k pěstování měkkýšů k přímé lidské spotřebě. Podle Španělského království není žádná oblast Ría de Vigo oblastí produkce měkkýšů určených k přímé lidské spotřebě. Ría de Vigo totiž produkuje pouze měkkýše, kteří jsou před spotřebou předmětem čištění nebo jsou přesazeni. Nedodržení referenční hodnoty stanovené směrnicí 79/923 tedy není porušením článku 5 uvedené směrnice.

22 Tento argument nelze přijmout. Článek 1 směrnice 79/923 totiž stanoví, že tato směrnice se vztahuje na členskými státy vymezené pobřežní a brakické vody, která vyžadují ochranu nebo zlepšení za účelem podpory života a růstu měkkýšů, „čímž se přispěje k vysoké jakosti [kvalitě] výrobků z jedlých měkkýšů k přímé lidské spotřebě". Část věty „čímž se přispěje k vysoké jakosti [kvalitě] výrobků z jedlých měkkýšů k přímé lidské spotřebě" neomezuje, jak zdůraznil generální advokát v bodě 43 svého stanoviska, rozsah působnosti uvedené směrnice na tento cíl, ale spíše naznačuje další cíl této směrnice, jehož může být dosaženo stejnými prostředky, přičemž použití výrazu „čímž" je v tomto ohledu významné. Z tohoto znění vyplývá, že uvedená směrnice se vztahuje na všechny vody pro měkkýše, ať jsou v nich žijící měkkýši určení k přímé lidské spotřebě, nebo ke spotřebě po dalším zpracování.

23 Tento výklad je potvrzen zněním poznámky pod čarou 1 vztahující se k ukazateli 10 v příloze II směrnice 79/923. Tato poznámka pod čarou stanoví, že orientační hodnota pro koliformní bakterie by měla po určitou dobu být považována za závaznou hodnotu „ve vodách, kde žijí měkkýši určení k přímé lidské spotřebě". Z toho vyplývá, že stanovená hodnota si zachovává orientační povahu, pokud jde o vody, kde žijí měkkýši, kteří nejsou určeni k přímé lidské spotřebě, z čehož vyplývá, že uvedená směrnice se vztahuje také na takové vody.

24 Tento výklad je rovněž v souladu s cílem směrnice 79/923, jak vyplývá z jejího odůvodnění. Zejména z prvního, třetího, sedmého a desátého bodu odůvodnění této směrnice totiž vyplývá, že cílem této směrnice je ochrana jakosti vod pro měkkýše obecně, ať pro měkkýše určené k přímé lidské spotřebě, nebo nikoli.

25 Z toho vyplývá, že podle svého článku 1 se směrnice 79/923 vztahuje na vody Ría de Vigo.

26 Španělské království podpůrně uplatňuje, že vypracovalo globální program na snížení znečištění Ría de Vigo a že byl definován program opatření na postupné snižování znečištění. Španělské orgány tak jednaly v souladu s článkem 5 směrnice 79/923.

27 Komise nezpochybňuje existenci uvedených programů, ale má za to, že jde o obecné programy čištění odpadních vod, které nesplňují kritéria zvláštního programu na snížení znečištění vod pro měkkýše ve smyslu článku 5 směrnice 79/923.

28 Z rozsudku ze dne 12. prosince 1996, Komise v. Německo (C-298/95, Recueil, s. I-6747, bod 24) vyplývá, že článek 5 směrnice 79/923 ukládá členským státům povinnost vyhotovit zvláštní programy směřující ke snížení znečištění vod pro měkkýše.

29 Vzhledem k tomu, že programy na snížení znečištění uvedené Španělským královstvím v žalobní odpovědi nejsou zvláštními programy směřujícími ke snížení znečištění vod pro měkkýše, tvrzené nesplnění povinnosti existuje.

30 Druhý žalobní důvod Komise je proto třeba považovat za opodstatněný.

31 Je tedy třeba konstatovat, že Španělské království tím, že nepřijalo program na snížení znečištění vod pro měkkýše Ría de Vigo, nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z článku 5 směrnice 79/923.

**K nákladům řízení**

32 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Nicméně podle čl. 69 odst. 3 prvního pododstavce téhož řádu Soudní dvůr může rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich nese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch. Jelikož Komise a Španělské království měly ve věci částečně úspěch i neúspěch, je namístě rozhodnout, že každý účastník řízení ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) **Španělské království tím, že nepřijalo program na snížení znečištění vod pro měkkýše Ría de Vigo, nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z článku 5 směrnice Rady 79/923/EHS ze dne 30. října 1979 o požadované jakosti vod pro měkkýše.**

2) **Ve zbývající části se žaloba zamítá.**

3) **Účastníci řízení ponesou vlastní náklady řízení.**

Podpisy.